

Inrättande av och direktiv för konsumentnämnden

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. En konsumentnämnd med elva ledamöter och elva ersättare inrättas fr o m den 1 juli 2003.
2. Reglemente för nämnden fastställs enligt *bilaga*.
3. De 5 mnkr som avsatts i central medelsreserv utgör nämndens budget för 2003.
4. Revisorerna i revisorsgrupp 2 utses att revidera konsumentnämnden för åren 2003-2006.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Konsumenternas makt över sin vardag behöver stärkas. Att bli en medveten och kritisk konsument med förmåga att både ta till sig och hantera den valfrihet som finns idag och att välja rätt i en värld som snabbt förändras ställer mycket stora krav på var och en. Reklam och annan påverkan, det nya pensionssystemet, att välja tele- och elbolag såväl som möjligheten att välja skola och äldreomsorg, har stor betydelse för den enskilde men också för samhället i stort. Produktval är idag mycket komplexa. Det gäller tillverkning och materialval såväl som transporter och förpackningar. Idag krävs mer än tidigare information och att kunskaper byggs upp hos konsumenterna om innehåll, märkning och hållbarhetsaspekter på olika produkter. Sveriges medlemskap i EU och ökad Internethandel är andra företeelser som i ökad utsträckning påverkar konsumenterna.

Konsumentnämnden ska också identifiera utsatta grupper och finna möjligheter att nå dessa så att fler människor än idag kan ta del av stadens konsumentverksamhet.

Stadens konsumentverksamhet är idag lokaliserad till stadsdelsnämnderna och omfattar huvudsakligen stöd till konsumenten då varor eller tjänster inte håller måttet, d v s reklamationer. Verksamheten är i varierande omfattning i de olika stadsdelarna ihopslagen med skuldrådgivning och samhällsinformation. Genom hårda besparingar och nedläggning av medborgarkontor och indragning av konsumentledartjänster har verksamhetens rådgivande och förebyggande verksamheter inte kunnat upprätthållas. Med hjälp av mer medvetna konsumenter ges ökade möjligheter för att samhället kan förändras i en positiv riktning och mot ett hållbart samhälle. En konsumentnämnd i Stockholm med möjlighet att främja och stödja konsumentverksamheten inom Stockholms stads stadsdelsnämnder ska därför inrättas enligt uppdrag i kommunfullmäktiges budget för år 2003.

Syfte

Arbetet ska bedrivas utifrån följande utgångspunkter:

- Konsumentnämnden i Stockholm ska främja, stödja och utveckla konsumentverksamheten inom Stockholms stad.
- Konsumentnämnden ska också bedriva information, attitydpåverkande och opinionsbildande arbete inom konsumentområdet.
- Konsumentnämnden ska utföra omvärldsbevakning som stöd för konsumentverksamheten i stadsdelsnämnderna.
- Stockholms konsumentpolitik ska bidra till att skapa ett folkligt engagemang kring konsument-, livsmedels- och hälsofrågor och också bidra till förbättrad privatekonomi och livsmiljö.
- Information på olika språk ska utvecklas så att fler av Stockholms invånare kan få nytta av stadens konsumentorganisation.
- Bidra till att göra insatser på miljö- och energiområdet för att skapa ökat engagemang i boende och närmiljöns utformning och till ökad medvetenhet om hushållning med energi.
- Samarbeta med näringslivet för att öka kunskapen om konsumenträtt och konsumenternas villkor.
- Identifiera utsatta grupper och finna möjligheter att nå dessa så att fler kan ta del av stadens konsumentverksamhet.

Nämnden

Nämndens mål och inriktning ska överensstämma med stadens övergripande mål och visioner om ett aktivt medborgarskap och delaktighet i demokratiska processer.

Nämnden består av elva ledamöter och elva ersättare.

Nämndens möten är i största möjliga utsträckning öppna för allmänheten.

Nämnden ska genomföra seminarier och hearings inom olika aktuella konsumentområden. Stadens konsumentarbete ska medverka till att uppmärksamma och förbättra vardagen för olika utsatta grupper. Insatserna på miljö- och energiområdet ska bidra till att skapa ökat engagemang i boende och närmiljöns utformning och till ökad medvetenhet om hushållning med energi. Nämndens politiker ska också erbjudas utbildningar om förändringar som sker på konsumentområdet. Konsumentnämnden ska erbjuda konsumentvägledarna i stadsdelsnämnderna kontinuerlig information och relevant utbildning om aktuella konsumentfrågor. Nämnden ska också utveckla information på olika språk så att fler av Stockholms invånare får nytta av stadens konsumentservice.

Nämnden ska arbeta fram ett konsumentpolitiskt program som ska innehålla riktlinjer för stadens konsumentverksamhet.

Kvalitetsarbetet ska fokusera på att formulera och följa upp mätbara mål inom nämndens verksamhetsområde samt utveckla metoder för att mäta kvalitet och kundtillfredsställelse.

Projektverksamhet ska kunna ske i samverkan med bland annat staten och andra kommuner. Särskilda medel ska kunna sökas för viss projektverksamhet. Stadsledningskontoret får i uppdrag att återkomma med ett detaljerat organisationsförslag.

Förvaltning

Inriktningen på förvaltningens arbete ska vara att stödja stadsdelsnämndernas konsumentverksamhet med aktuell information, genomföra seminarier och relevanta utbildningar för allmänhet, personal och förtroendevalda. Konsumentförvaltningen ska inte ersätta den lokala konsumentvägledningen i stadsdelsnämnderna.

Konsumentförvaltningens interna arbete ska förutom kontakter med EU-organisationer, myndigheter och olika intresseorganisationer även ägnas åt kontinuerlig utbildning av medarbetarna kring aktuella konsumentfrågor, delaktighet och inflytande med möjligheter till direkt påverkan på

aktighet och inflytande med möjligheter till direkt påverkan på verksamhetens innehåll, arbetsprocesser, m.m.

Organisationen föreslås dimensioneras utifrån följande funktioner: omvärldskontakter, utvecklings- och projektverksamhet, information och utbildning samt administration av nämnden. Energirådgivning ska även rymmas inom förvaltningen. Denna funktion ska samverka med miljöförvaltningen.

Mina synpunkter

Många människor skulle vilja få information och kunskap för att kunna välja rätt, välja ekonomiskt hållbart och för att kunna välja produkter och tjänster med bra kvalitet. För att detta ska bli möjligt måste konsumenternas makt över den egna vardagen stärkas. Att bli en medveten och kritisk konsument med förmåga att både ta till sig information och hantera den valfrihet som finns idag och att välja klokt i en värld som snabbt förändras ställer mycket stora krav på var och en. Reklam och annan påverkan, det nya pensionssystemet, att välja tele- och elbolag, såväl som möjligheten att välja skola och äldreomsorg, har stor betydelse både för den enskilde men också för samhället i stort. Sveriges medlemskap i EU och ökad global Internethandel är nya företeelser som i ökad utsträckning påverkar konsumenterna, miljön och hälsan. Med kunnigare och mer medvetna konsumenter ges ökade möjligheter för att samhället kan förändras i en hållbar och positiv riktning. Därför är det oerhört glädjande att en konsumentnämnd i Stockholm med möjlighet att främja och stödja konsumentverksamheten inom Stockholms stad inrättas.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. ej inrätta en konsumentnämnd
2. därutöver anförda följande.

Vänstermajoriteten har en märklig uppfattning om oss konsumenter, dvs vi alla som bor, arbetar och lever i Stockholm. Vi anses inte kapabla att på egen hand skaffa oss kunskaper och råd om de ting eller tjänster vi vill köpa. Istället skall elva politiker med tillhörande ersättare råda oss till att göra enligt dem rimliga övervägningar innan vi tar köpbeslut. Värst är att dessa politiker med tillhörande förvaltning för medborgarnas räkning skall bedriva information, attitydpåverkande och opinionsbildande arbete.

Risken är stor att de konsumenter som mot förmodan får kontakt med den kommunala rådgivningen får sig allehanda konspirationsteorier till livs om hur multinationella företag med grumlig avsikt försöker lura enskilda konsumenter. Sådana teorier brukar dyka upp från vänsterhåll med jämna mellanrum.

Vem är det i grunden som avgör vad som är bra för den enskilda konsumenten? Självfallet den enskilda konsumenten. Som vägledning och rådgivning finns familj, vänskrets och arbetskamrater. På nätet finns alldeles utmärkta konsumentsajter där konsumenterna själva sätter betyg på hundratusentals olika produkter och tjänster. Det finns sajter där man kan hitta den butik som säljer en vara billigast. Tidningen Råd och Rön är sedan länge välkänd, och i Stockholm startade helt nyligen shoppingmagasinet Ruby, en tidskrift som bara ska handla om shopping. Dagstidningarna och veckotidningar är fyllda med konsumentupplysning både när det gäller rena jämförelser av varor och information av mer allmän karaktär. Inte minst reklam är en utmärkt form av konsumentupplysning, även om den sanningen strider mot vänstermajoritetens världsbild. Televisionens alla kanaler har också stor betydelse för hur konsumenterna gör sina val.

Att inrätta en konsumentnämnd har emellertid endast marginell betydelse. Varje dag tar stockholmarna många miljoner beslut om inköp. Det är en orimlighet att en konsumentnämnd med en omsättning på endast fem miljoner kronor skall kunna ha någon som helst inverkan på konsumentmönster i enlighet med vad som anförs i ärendet. Högt räknat innebär den ekonomiska ramen att drygt tio personer kommer att arbeta med konsumentnämndens uppgifter i en stad med nästan 800 000 invånare. Ett så kallat gigantiskt slag i luften.

Slutsatsen är att konsumentnämnden är ett rent politiskt projekt som i grunden kan invägga stockholmarna i en falsk trygghet och dessutom ge tvivelaktiga råd.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. En konsumentnämnd med elva ledamöter och elva ersättare inrättas fr o m den 1 juli 2003.
2. Reglemente för nämnden fastställs enligt bilaga.
3. De 5 mnkr som avsatts i central medelsreserv utgör nämndens budget för 2003.

4. Revisorerna i revisorsgrupp 2 utses att revidera konsumentnämnden för åren 2003-2006.

Stockholm den 9 april 2003

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Viviann Gunnarsson

Anette Otteborn

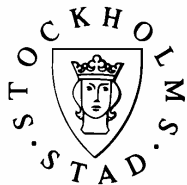
Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (m) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Ewa Samuelsson* (kd) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. ej inrätta en konsumentnämnd
2. därutöver anförda följande.

Kommunerna ska enligt lag bedriva konsumentrådgivning. I Stockholms stad sköts detta av stadsdelsnämnderna och kristdemokraterna anser att detta är en rimlig ordning. Det finns därför inte något skäl att inrätta en central konsumentnämnd. Konsumentupplysning bedrivs såväl på statlig nivå av Konsumentverket bland annat genom tidningen Råd och Rön, som via olika privata och ideella initiativ, web-sidor mm. Förvisso ökar kraven på att medborgarna gör aktiva egna val. I Stockholms stad accentueras detta möjligen än mer genom den ökade valfrihet när det gäller förskola, skola och hemtjänst som införts de senaste åren. Staden kan bidra till att medborgarna kan nyttja denna ökade valfrihet genom väl utformad och heltäckande information och genom att nyttja modern teknik.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING FÖR STOCKHOLM

Utgiven av KF/KS kansli

2003:

Reglemente för konsumentnämnden

Kommunfullmäktiges beslut den

Nämndens uppgifter

1 §

Konsumentnämnden har hand om den övergripande konsumentverksamheten och ska främja och stödja konsumentverksamheten i Stockholms stad i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat. Med den begränsning som nyss sagts åligger det nämnden särskilt att

1. följa utvecklingen inom sitt verksamhetsområde och främja ett folkligt engagemang kring konsumentfrågor, förbättra folkhälsan och skapa förutsättningar för en bra, säker och trygg livsmiljö.
2. inom sitt verksamhetsområde medverka till att uppmärksamma och förbättra vardagen och vardagsekonomin för olika grupper när det gäller konsumentfrågor.
3. genomföra seminarier och hearings inom olika aktuella konsumentområden.
4. genom information bidra till att öka konsumenternas inflytande på marknaden.

2 §

Nämnden har till uppgift att bereda ärenden hos kommunstyrelsen avseende riktlinjer, principer och uppföljning inom sitt verksamhetsområde.

3 §

Nämnden skall inom sitt verksamhetsområde verkställa kommunfullmäktiges beslut och fullgöra de uppdrag som fullmäktige överlämnar till nämnden samt lämna fullmäktige, kommunstyrelsen, borgarråden och stadens nämnder det biträde som begärs av dem.

4 §

Nämnden får själv eller genom ombud föra stadens talan i alla mål och ärenden inom nämndens verksamhetsområde.

5 §

Nämnden är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som nämnden behandlar i sin verksamhet.

Redovisning av hur fullmäktiguppdrag fullgjorts

6 §

Nämnden skall i sin verksamhetsberättelse redovisa hur den fullgjort sådana uppdrag som kommunfullmäktige har lämnat nämnden med stöd av 3. kap 10 och 12 §§ kommunallagen.

I den mån fullmäktige beslutat om mål och riktlinjer för uppdragens fullgörande, skall av redovisningen framgå hur dessa uppfyllts eller följts. Enskilda ärenden skall endast redovisas om de varit av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Förvaltningsorganisation

7 §

Under nämnden lyder konsumentförvaltningen. Den leds av en förvaltningschef, som inför nämnden är ansvarig för verksamheten.

Nämnden får utfärda instruktion för konsumentförvaltningen och dess personal.

Antalet ledamöter och ersättare samt mandattid

8 §

Nämnden består av elva ledamöter, vilka jämte elva ersättare väljs av kommunfullmäktige.

Ledamöter och ersättare väljs av fullmäktige för den tid fullmäktige bestämmer, dock längst till utgången av det år då nytt val till fullmäktige hålls.

Ordförande och vice ordförande

9 §

Kommunfullmäktige väljer bland nämndens ledamöter en ordförande och en vice ordförande för den tid som fullmäktige bestämmer.

10 §

Om varken ordföranden eller vice ordföranden kan närvara vid ett sammanträde med nämnden, utser nämnden en annan ledamot att för tillfället föra ordet. Tills valet har förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Sammanträden

11 §

Nämnden bestämmer tid och plats för sina sammanträden. Sammanträde skall även hållas, när minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs.

Kallelse och fördragningslista m m

12 §

Kallelse till sammanträde utfärdas genom ordförandens försorg. Kallelsen skall vara skriftlig och skall om möjligt vara varje ledamot och ersättare samt förvaltningschefen tillhanda senast dagen före sammanträdet.

13 §

Inför varje sammanträde låter ordföranden upprätta föredragningslista, vilken om möjligt jämte handlingarna i de på listan upptagna ärendena utsändes samtidigt med kallelsen.

Uppkommer fråga om handläggning av ärende i annan ordning än den som angivits på föredragningslistan eller av ärende som inte upptagits där, gäller vad nämnden beslutar därom.

14 §

Ordföranden tillser att de ärenden som nämnden skall handlägga blir beredda och föredragna.

Anmälan av hinder, ersättarnas tjänstgöring

15 §

Förhinder för ledamot att närvara vid sammanträde skall i god tid meddelas nämndens sekreterare, som har att inkalla den ersättare, vilken står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Ersättarna kallas in och tjänstgör i den ordning som fastställts vid valet av dem.

16 §

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen vid ett sammanträde på grund av något annat hinder än jäv får dock inte åter tjänstgöra vid sammanträdet om ersättare inträtt.

Om en ledamot inställer sig till tjänstgöring under pågående sammanträde, och en ersättare trätt in i ledamotens ställe, får ledamoten inträda först sedan pågående handläggning av ett ärende avslutats.

Om inte ersättarna valts proportionellt skall de tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda turordningen. En ersättare som börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. En ersättare som avbrutit tjänstgöringen vid sammanträde på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

17 §

En ersättare som är närvarande vid ett sammanträde utan att tjänstgöra har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad i protokollet (ersättaryttrande) i den ordning som sägs i 21§.

Förvaltningschefens närvaro vid sammanträde

18 §

Vid sammanträde med nämnden får förvaltningschefen närvara och delta i överläggningarna, i den mån inte nämnden för särskilt fall beslutar annat.

Protokollsjustering

19 §

Protokollet justeras av ordföranden och en annan ledamot. Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av protokollet.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan nämnden justerar den.

Reservation och särskilt uttalande

20 §

Om en ledamot som anmält reservation vill utveckla den närmare, skall den avfattas skriftligen och avges före den tidpunkt då protokollet skall justeras.

21 §

En ledamot som deltagit i överläggningen i ett ärende har rätt att få sin mening antecknad i protokollet (särskilt uttalande). Anmälan om uttalandet och dess huvudsakliga innebörd skall göras innan sammanträdet avslutas.

I övrigt gäller det som föreskrivs om reservation i 20 §.

Det som föreskrivs i första stycket andra meningen och i andra stycket gäller även ersättaryttrande.

Undertecknande av handlingar

22 §

Skrivelser från nämnden skall på dess vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som nämnden utser. På samma sätt undertecknas och kontrasigneras avtal och liknande handlingar.

Nämnden får även uppdra åt ordföranden eller en anställd hos nämnden att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna avtal och andra handlingar på dess vägnar.

Beslut som fattas med stöd av delegering från nämnden samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet eller som utses därtill.

Delgivning

23 §

Behörig att mottaga delgivning på nämndens vägnar är, förutom ordförande, registratorerna vid kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens kansli samt den som enligt särskilt beslut av nämnden är behörig därtill.
